

Vårt Luftvärn

Luftvärnets befälsutbildningsförbunds tidskrift

• Nr 3 – 4 Årgång 60 2000

Luftvärnets Befälsutbildningsförbund

Anslutet till Centralförbundet
för Befälsutbildning

Box 27803, 115 93 Stockholm
Lidingövägen 28, kasernvakten anvisar

Tel 08 - 664 71 89. Postgiro 5 98 88-8.
Fax 08 - 665 30 76 Mobil 070 - 522 79 16
E-post fbu-lv@algonet.se

Sekreterare

Raymond Grönberg Götgatan 8 D
761 44 Norrtälje. Tel 0176 - 140 58, bost.
E-post raymond.gronberg@telia.com

Lvbyn

Ytterskär 760 40 Vaddö

Intendent

Hans Björkén Tel 0176-542 19.
Fax 0176-545 92 Mobil 0708 – 990632
E-post fbu-vadd@algonet.se

Tidskriften

Ansvarig utgivare

Förbundsordförande Olle Madebrink
Tel 08 – 500 320 01 Mobil 070 – 57 525 73
E-post mademade@telia.com

Redaktör Bo Pederby Båtsman Nähls väg 61
163 47 Spånga Tel och Fax 08 – 36 60 38
Mobil 070 – 66 6 60 38
E-post bo.pederby@telia.com

Biträdande redaktör Olle Eriksson

Ronnebyvägen 20
121 52 Johanneshov
Tel och Fax 08 – 648 13 37
Mobil 070 – 498 09 52
E-post ome.kb@swipnet.se

Innehåll

Vår nye redaktör Bo Pederby	3
Olle, vår biträdande redaktör	4
60-åringen	4
Stort tack till Folke	5
Michael Reberg Försvaret och luftvärnet	6
Nya luftvärnsledningen och organisationen	13
Biträdande redaktören, Besök på Polismuseet	14
Vi gratulerar, Förbundsinformation	15

Vi önskar våra medlemmar

God Jul & Gott Nytt År!

Omslagsbild

Flygfoto över delar av Lvbyn på Vaddö.
Vaddö skjutfält har nu överlämnats till Ambfibie-
regemente 1, som är före detta KA 1 i Vaxholm.

Foto Bo Pederby / Georg Werle

Bo Pederby är f d bokförläggare och författare, senast till *Atlas till Historien*, major i Lv res. Nu projektledare för minnesboken *Lv 3 1941 - 2000 Huvudstadens Luftvärn*. Lämnar *Artilleri-Tidskrift* som bitr. redaktör för att vara redaktör för *Vårt Luftvärn*.

Vår nye redaktör Bo Pederby

Fjärde redaktören för 60-årig tidskrift

För ett par månader sedan blev jag, Bo Pederby, tillfrågad av förbundets dåvarande ordförande Leif Gunnerhell samt sekreteraren Raymond Grönberg, om jag ville bli redaktör för medlemsbladet, nu när Folke Arwidsson avgår.

Att bli redaktör för förbundets tidskrift lockar mig, därför att det nu – efter årets kraftiga reducering av vårt truppslag – är viktigt att vi håller vår truppslagsfana högt i vår tidskrift. Det gäller att värna om luftvärnets fortsatta liv, eftersom högborgen flyttats från Garnison Norrtälje till Garnison Halmstad med dess sämre utbildningsanordningar. Och att bygga upp luftvärnets specialistkompetens igen efter den betydande kompetensflykt som skett.

Den frivilliga luftvärnsbefälsutbildningen riskerar att bli lidande genom ökade avstånd till övningsområden och materiel. Här bör vi fortsätta som tidigare att göra vår stämma hörd.

Medlemsbladets nya namn och nya form

Vårt Luftvärn är som synes det nya namnet. Medlemsbladet har också fått ny utformning. Styrelsen har beslutat att ge tidskriften denna nya, något dyrare dräkt och räknar med att tidskriften kommer att uppskattas bland våra medlemmar och att tidskriften kommer att kunna sprida information även utanför, vilket är viktigt i dagens trängda läge för luftvärnet och frivilligörelsen. Avgående redaktören och formgivaren Folke Arwidsson och jag som

ny redaktör svarar tillsammans för den nya formen. Vi två har arbetat ihop sedan mitten av 1960-talet. Folke som formgivare och jag, Bo, som redaktör för läromedel. Utan att veta det i förväg hamnade vi på samma lokalförsvarsluftvärnsbataljon

1970, jag som chef och Folke som plutonchef. Även där ett perfekt samarbete. Folke menar att det i samband med byte av redaktör är lämpligt att ge medlemsbladet en ny utformning.

Bo Pederby

Olle blir vår biträdande redaktör

Redaktionen har förstärkts med en biträdande redaktör, Olle Eriksson, som vi hittills har stor anledning att tacka för hans framgångar med att värva medlemmar. Genom sitt breda kontaktnät

särskilt i den unga generationen, tror vi, att han kommer att betyda mycket även för tidskriften.

Redaktören Bo Pederby

Medlemsbladet fyller 60 år

1940 kom det första numret ut av medlemsbladet. Omslagets första sida av nr 1 1940 ser du på baksidan av det medlemsblad, som du nu håller i handen. Vi har dock förminskat omslagssidan från A 4-format, ett format som bladet hade i begynnelsen.

Omslagen genom åren har haft varierande utseende. De senaste har Folke Arwidsson utformat. Ett exempel är omslaget här bredvid, som tillkom året då Stockholms luftvärnsförening fyllde 50 år. Föreningen fyller 75 år 2001. Detta är värt att notera.

Redaktören

Stort tack till Folke

för 26 år som redaktör

Medlemsbladet har hittills under sina sextio år endast haft tre redaktörer. Från första numret 1940 till år 1949 var Hans Cederholm redaktör. Detta år blev Rudolf Tvingström redaktör och kom att vara det under 25 år fram till 1974. Folke Arwidsson slår dock rekord. Han har varit redaktör för medlemsbladet sedan 1974, under 26 år, men avgår nu tyvärr.

Folke har ansvarat för att vi genom medlemsbladet fått initierad information om försvarets och i synnerhet luftvärnets för-

Folke Arwidsson redaktör 1974 –2000

ändring under detta, vårt senaste kvartsspel. Vi har fått följa utvecklingen från de många luftvärnsbataljonernas tid i mitten av 70-talet till dagens stora kompetensflykt, som drabbat luftvärnet i och med bantningen av trupp laget och koncentrationen till Halmstad.

Många gånger har det varit ett slitsamt arbete att få fram artiklar och han har ofta fått jobba som ensamvarg därför att många inom och utom förbundet oftast haft brist på skrivklåda.

Ordföranden och styrelsen riktar ett varmt och stort tack för det brinnande intresse som Folke under åren haft för medlemsbladet och det frivilliga försvarets luftvärnsdel samt det stora arbete, som han nedlagt.

Hans deltagande i frivilligutbildningen har resulterat i anställning som reservofficer och krigsplacering som plutonchef i en luftvärnsbataljon. Detta har visat, att han varit en god representant för frivillig rörelsen.

Olle Madebrink, ordförande

Vad har hänt med Försvaret och Luftvärnet?

Omstruktureringen

Många ställer sig nog den frågan i dessa dagar efter all turbulens kring omstruktureringen av vår Försvarsmakt. Ingen har väl kunnat undgå märka att en förbandsnedläggning utan tidigare motsvarighet svept fram över landet. Armén har t. ex. krympt med mer än 50% och Hemvärnsförbanden svarar numera för den största delen av dess personalstyrka.

Bakgrunden till omstruktureringen är ju vid det här laget välkänd och kan sammanfattas i följande fyra punkter:

1
Omvärldsutvecklingen där den ryska militära förmågans nedgång och konflikterna på Balkan är ett par exempel på förändringarna.

2
Den snabba tekniska utvecklingen som medför att materielen förändras snabbare och med detta får kortare livslängd.

3
Försvarsmaktens förändrade ekonomi som bestämmer omfattningen på omstruktureringen vad gäller behovet av att avveckla förband.

4
Sveriges säkerhetspolitiska vilja som bland annat innebär ett ökat internationellt deltagande.

Insatsförsvaret

Vad som är mera oklart och mindre allmänt känt är hur vårt nya försvar ser ut och är tänkt att fungera. Grunden är att en övergång sker från det kalla krigets relativt stora *invasionsförsvar* till ett mindre, och därmed billigare, men också flexiblere *insatsförsvar*.

Försvarsmakten skall numera kunna lösa fyra huvuduppgifter nämligen

A
Försvara Sverige mot väpnat angrepp
Försvarsmakten skall kunna möta väpnade hot som direkt kan beröra Sverige vid en

kris som utvecklats ur nuvarande omvärldsläge. Sveriges militära förmåga skall vara sådan att en tänkt angripare måste vidta omfattande förberedelser för att kunna hota Sverige. Försvarsmakten ska också kunna anpassas till de behov som kan uppstå i framtiden.

B

Hävda vår territoriella integritet

Vid kriser i vårt närområde skall svensk militär närvaro vid våra gränser och omgivande havsområden utgöra ett konflikt-dämpande inslag.

Förmågan att ingripa mot kränkningar är därför viktig. För att hävda svensk territoriell integritet i enlighet med de möjligheter folkrättens regler ger, utnyttjas inom Försvarsmakten framför allt marina stridskrafter, helikopterförband och flygstidskrafter med den beredskap som regeringen beslutar.

C

Bidra till fred och säkerhet i omvärlden

Den för svensk försvarspolitik viktigaste slutsatsen av det senaste årets internationella utveckling är behovet av att snabbt stärka Sveriges förmåga att bidra till europeisk krishantering. De resurser som skall kunna användas i internationell verksamhet måste vara flexibla. Det är därför viktigt att pröva möjligheter att använda olika typer av förband och kompetenser vid internationella insatser.

Major Michael Reberg är vår nyvalde vice ordförande och har varit ställföreträdande chef för Lv 3:s utbildningsbataljon 1997 – 2000 och går nu på Försvarshögskolans tekniska chefskurs.

D

Stärka det svenska samhället vid svåra påfrestningar i fred

Försvarsmaktens resurser skall kunna utnyttjas för att stödja det svenska samhället. Effektivt samutnyttjande av resurser med andra myndigheter är viktigt. Vid militärt och ekonomiskt likvärdiga alternativ skall den lösning väljas där Försvarsmakten bäst kan stödja samhället vid räddningstjänst, vid svåra påfrestningar i fred och vid andra former av stöd till myndigheter.

Försvarsmakten skall ha förmågan att ställa resurser till förfogande vid rädd-

ningstjänst och därutöver kunna lämna stöd till andra myndigheter.

Insatsorganisationen

Insatsorganisationen är en sammanfattande benämning på Försvarsmaktens staber och förband, vilka används för de insatser som sker med militära resurser inom ramen för Försvarsmaktens fyra huvuduppgifter. Insatsorganisationen tillförs resurser antingen från grundorganisationen (till exempel förband som är under utbildning eller som upprätthåller beredskap) eller genom att krigsförband mobiliseras.

Insatsorganisationen utgörs av ÖB med högkvarteret (HKV), den operativa insatsledningen (OPIL), militärdistriktet (MD) med ingående militärdistriktsgrupper, utlandsstyrkan och övriga tilldelade krigsförband.

Grundorganisationen

Grundorganisationen, som består av staber, förband, centra och skolor, är i huvudsak en utbildningsorganisation. Grundorganisationen skall möta insatsorganisationens förändrade behov och upprätthålla kompetenser för framtida anpassning av Försvarsmakten.

I grundorganisationen genomförs alla de åtgärder som krävs för att bland annat utveckla, vidmakthålla eller avveckla personal, förnödenheter, anläggningar och

fastigheter vid förband, centra och skolor. Grundorganisationen upprätthåller den beredskap som krävs för att kunna sätta upp de krigsförband som behövs i insatsorganisationen.

Högkvarteret och Operativa insatsledningen

HKV är Försvarsmaktens högsta ledningsnivå. Dess främsta uppgift är att arbeta med verksamhetsledning, men även till exempel militärstrategiska frågor, Försvarsmaktens utveckling och att vara kontaktyta mot regeringen.

OPIL. För operativ och taktisk ledning finns Operativa InsatsLedningen (OPIL) som innehåller en operationsledning och tre taktiska kommandon (armé, marin och flyg). Chefen för OPIL är underställd ÖB. Cheferna för operationsledningen och de tre taktiska kommandona är underställda chefen för OPIL. *Armé-, marin- och flygförband* är underställda respektive taktisk chef.

Gemensamma resurser som helikopterförband och SWEDINT är underställda chefen för OPIL. Operationsledningen och respektive kommando är organiserade för att leda insatser. Dessutom ska rörliga insatsledningar kunna avdelas vid behov.

Militärdistriktet

De fyra militärdistriktens uppgift är att leda territoriell verksamhet, som bland

Övning för internationella insatser. Lv 3 på Mellingsholm försommaren 2000

annat innebär samverkan med totalförsvarets civila delar på regional och lokal nivå.

Militärdistriktet leder och genomför också utbildning av hemvärnet och stödjer de frivilliga försvarsorganisationerna. Militärdistriktsstaberna är lokaliserade i Boden, Göteborg, Strängnäs och Visby. Under militärdistriktet finns militärdistriktsgrupper vars uppgift är att stödja hemvärn och frivilliga försvarsorganisationer och samverka med totalförsvaret på lokal nivå.

Luftvärnet

Nu över till den för oss viktigaste frågan, vad har hänt med luftvärnet?

Grundorganisationen

Numera finns endast ett luftvärnsregemente, Lv 6 i Halmstad samt Norrlands luftvärnsbataljon ingående i I 19 i Boden. Även luftvärnsstridsskolan LvSS har flyttat till Halmstad och ingår som en del i luftvärnsregementet.

Nedlagda förband

Lv 2 i Visby och Lv 3 i Norrtälje har lagts ned. Liksom tidigare Lv 1 i Karlsborg, Lv 2 i Linköping, Lv 4 i Ystad och Lv 5 i Sundsvall.

Tyvärr kan man utan överdrift konstatera att luftvärnet tillsammans med artilleriet och kustartilleriet dragit de kortaste stråna under denna omstrukturering.

Lv 3 nedläggning i kombination med LvSS flytt till Halmstad har lett till svår utarmning då många officerare i nyckelbefattningar och med svärersatt kompetens

Bamse, Robotsystem 27, har just avfyrats.
Foto: Åberg/Westberg, Enator Miltest AB.

valt att lämna luftvärnet för att kunna stanna i Stockholmsregionen.

Våra luftvärnssystem

Systemen har blivit färre och antalet enheter likaså.

Bamse

Ett fåtal enheter, "demonstratorer", är nu beställda av luftvärnsrobotsystem 23 "BAMSE".

Konceptet med demonstratorer innebär en nyordning även vad avser materielanskaffning.

Tanken är att endast ett fåtal enheter inom respektive materielområde anskaffas. Men att dessa i gengäld demonstrerar spetstekniken och utnyttjas för att utveckla kompetensen inom området. Demonstratorerna utgör också grund för framtida utveckling och anskaffning.

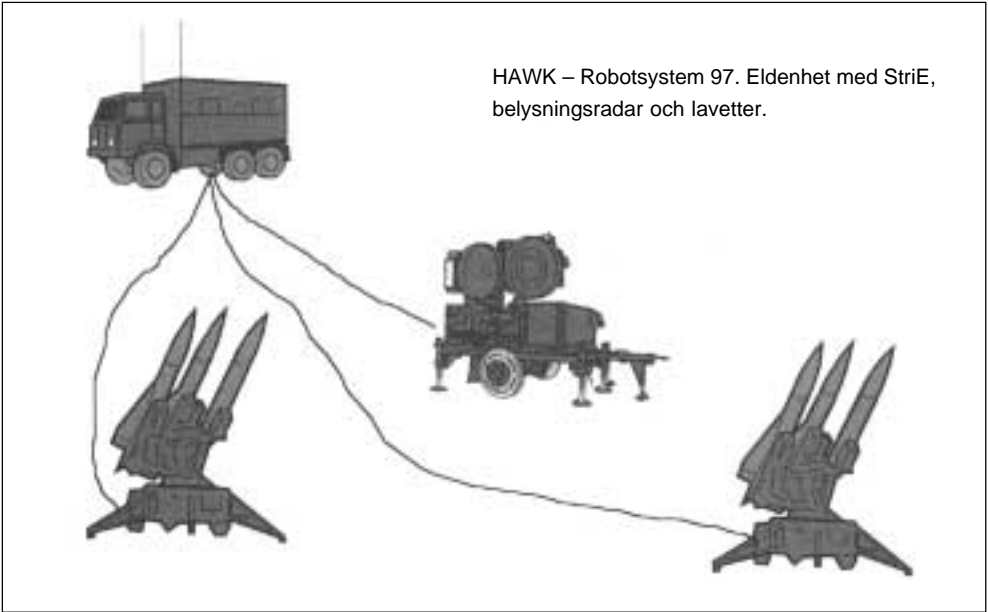
Således ingen traditionell anskaffning för inställning mob-förråd etc. Självfallet skall dock även demonstratormateriel kunna organiseras till förband under övningar. RBS 23 avses således ej att krigsplaceras i traditionell mening, men kan givetvis nyttjas även för stridsinsatser i sitt nuvarande utförande.

Inlånat lvsystem

Ett annat för svenska förhållanden lite spektakulärt exempel på demonstrator-tänkande var inlånet av ett f.d. östtyskt luftvärnssystem typ SA-6 "GAINFUL" till Fv/Lv samövning "FOCUS" i våras, vilket framförallt gav flygförbanden ökad realism.

HAWK – Robotsystem 97

Delar av robotsystem 77 HAWK modifieras inom demonstratorkonceptet och kallas RBS 97 med flermålskapacitet och ökade prestanda främst inom radarområdet.

HAWK – Robotsystem 97. Eldenhet med StriE, belysningsradar och lavetter.

Robotsystemen 90 och 70

Robotsystem 90 bibehålls, liksom delar av det nyligen renoverade och modifierade RBS 70.

Systemen avses i nuvarande planering organiseras tillsammans som luftvärnsbataljoner 90/70 om vardera två luftvärnskompanier 90 och ett luftvärnskompani 70. Även förstärkning av varje luftvärnstropp 90 med en eldenhet 70 har diskuterats. Amfibieförbanden (f.d. kustartilleriet) inför RBS 70 förstärkt med IR-spanare som brigad- och bataljonsluftvärn.

40 / 48 systemet till Baltikum

Eldrörssystemet 48 med centralinstrumentering 790 har sedan några år lämnat

oss och är under avveckling, utom tre bataljoner vilka för en symbolisk summa överlätits till Lettland respektive Litauen. Ett av Lv 3 sista uppdrag var att utbilda Baltisk personal på system 48 vilket genomfördes på Väddö under 1999. Ma-

Robot 90 har dubbla robotrör.

Robot 70 har endast ett robotrör

terielen från 6.- och 8.Lvbat förstärkt med spaningsradar ps 70 mm har nu nyligen skeppats iväg från Kappelskär för ny tjänst på andra sidan Östersjön.

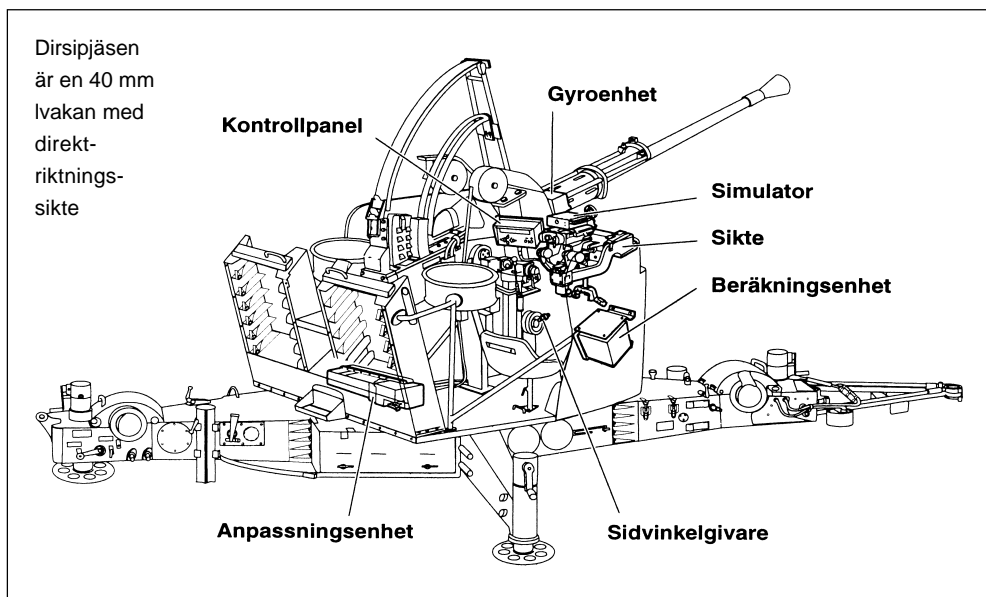
Våra enda eldrör

Våra enda kvarvarande eldrörssystem är nu de mekaniserade brigadernas bataljonsluftvärn i form av luftvärnskanonvagnar, samt luftvärnsautomatkanon m/48 med laserbaserat direktriktningssikte "DIRSI". Detta då även 20 mm lvakan 40/70 lämnade RBS 70 i början av 90 talet, och ersättning med tung kulspruta ännu ej genomförts.

Invasionsförsvaret borta

Avslutningsvis kan jag konstatera att det inte är mycket som är sig likt i försvaret i allmänhet och kanske i luftvärnet i synnerhet efter omstruktureringen.

Vi som "växt upp" i invasionsförsvarets luftvärn under mottot "allt för krigs-

förbanden” med krav på oss att kunna mobilisera och gå i strid inom 24/72 timmar måste ju trots allt se det positiva i att vi nu kan sänka garden en smula och gå en fredligare framtid till mötes.

Dock är det min övertygelse att grunden för Sveriges fortsatta frihet och oberoende även i framtiden kommer att vila på ett starkt och kompetent försvar. Häri kommer luftvärnet alltid att ha en nyckelroll!

För den som vill fördjupa sig ytterligare i omstruktureringen och det nya försvaret rekommenderas ett besök på Försvarsmaktens hemsida på internet, adress: <http://www2.mil.se/>

Nya luftvärnsledningen och organisationen

Chef för luftvärnet är överste Jan-Erik Jakobsson (stående) och ställförträdare är Ulf Persson (sittande).

Vi hoppas på ett gott samarbete med lvledningen och flera andra aktiva luftvärnare. Därigenom kan våra läsare få fortlöpande information om utvecklingen av luftvärnet och kunna vara insatta i debatten.

Regchef o stf
2

Regementsstab
22 + 25

LvSS
25 + 3

GU-bataljon
162 + 3

Luftutveckl.enhet
44 + 4

Tekniskt kontor
15 + 3

Kom till besöket på

2001-01-25

Polis MUSEET

Har Du hört talas om kakelugnsmordet, grammofonmordet, Yngsjömörderskan, bödeln Dahlman, morden på SIS Prins Carl, eller Olofs och Annagretas låda eller sett hur det såg ut i bankvalvet på Norrmalmstorg samt en hel del läskiga bilder.

Då kanske Du vet allt – men annars ta chansen till ett gruppbesök på ett av Stockholms många ”okända” museer – det polishistoriska. Det ligger i polishögkvarteret Kronoberg (skyddsobjekt), med ingång från Polhemsgatan 30 intill Kronobergsparkens östra sluttning på Kungsholmen i Stockholm. De som har turen att få komma med skall infinna sig torsdagen den 25 januari kl 1800 på adressen. Deadline för anmälan om önskemål att närvara är torsdagen den 18 januari 2001 före kl 1200 till LvBUF:s exp 08-664 71 89 eller e-mail fbu-lv@algonet.se

OBS! Deltagarantalet är begränsat – först till kvarn...

Biträdande redaktören

Jag heter Olle Eriksson och har varit med i luftvärnet från 1975 då jag började som glad 15-åring i Ulv. Min yrkesofficersbana började på Lv3 den 6:e augusti 1979. Det var på GS1 (gruppchefsskola1) med inriktning som spaningsradargruppchef. Därefter genomförde jag GS 2 på Lv6 i Göteborg.

Efter mer utbildning i Uppsala på försvarrets gymnasieskola för plutonsofficerare så var det dags för sergeantutbildningen i Ystad där Lv 4 låg. Ett kort juluppehåll 1983 så bar det av till Göteborg igen för en 5 månaders utbildning till fänrik. Sedan fortsatte jag några år på närskyddsplutoner. Jag hade börjat att specialisera mig på skyddstjänst och tog några kommanderingar till Skyddsskolan på I1 där jag utbildade skyddstekniker och skyddsingenjörer.

1990 växlade jag över till en civil karriär på olika vaktbolag och vidareutbildade mig på data. I luftvärnsföreningen sysslar jag med rekrytering och har hand om bildarkivet för tidningen.

VI GRATULERAR

<i>Datum</i>	<i>Namn</i>	<i>År</i>	<i>Datum</i>	<i>Namn</i>	<i>År</i>
12-25	Orling Per-Didrik	75	07-06	Olvång Lars	65
01-13	Hallén Lars	60	07-10	Lyberg Jan	50
01-18	Hedlund Tore	85	07-11	Majling John	80
01-29	Tapper Bengt	70	07-23	Elffors Sune	80
02-27	Andrén Larse	70	08-01	Hertzberg Kjell	60
03-07	Nyman Bengt	70	08-07	N:son Lüning Fredrik	65
03-10	Linnarsson Peter	50	08-14	Erlandsson Karl-Erik	60
03-14	Grahn Kjell	80	08-18	Severin Arne	80
03-18	Lantz Börje	50	08-24	Broberg Carl-Arne	75
03-20	Malm Sune	70	09-01	Hansson Frank	80
03-24	Selin Berndt	60	09-04	Hedberg Gerd	60
04-02	Hägle Lars-Inge	65	09-08	Johnsson Gunnar	80
04-18	Nolsäter Folke	80	09-15	Jansson Gunnar	60
04-29	Pettersson Åke	50	09-21	Åbom John	50
05-09	Björklundh Folke	75	09-27	Örtengren John	70
05-11	Törnberg Sven-Allan	60	10-01	Wendel Sven	95
05-17	Persson Åke	60	10-03	Larsson C G	80
05-21	Larsson Gunilla	60	10-04	Jonvall Johnny	50
05-25	Törnqvist Torsten	65	10-29	Brigge Peter	60
05-26	Olsson Åke	60	11-09	Andersson Nils Erik	70
05-31	Bloom Olof	80	11-11	Jönsson Rolf	50
06-05	Zika Helmuth	50	11-22	Jakobsson Åke	60
06-05	Jonsson Bengt	80	12-10	Marinkovic Mita	80
06-06	Andersson Kent	50	12-11	Sanderson Curt	85
06-06	Hellberg Catharina	60	12-14	Bergendahl Olof	65
			12-20	Sandquist Jan	65
			12-28	Nicklasson Anders	50

Lämna din e-postadress till oss

Du som är medlem och har tillgång till Internet kan sända in din e-postadress till oss ifall du vill ha den senaste informationen ifrån förbundet. Du får även aktuella meddelande t ex om aktiviteter på snabbaste sätt.

Medlemsavgift 2001

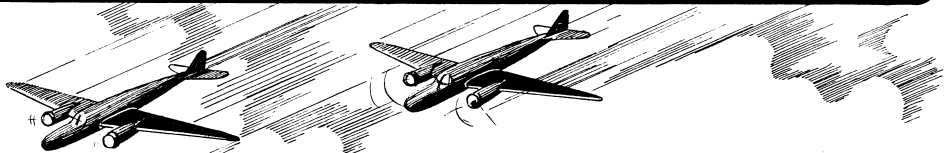
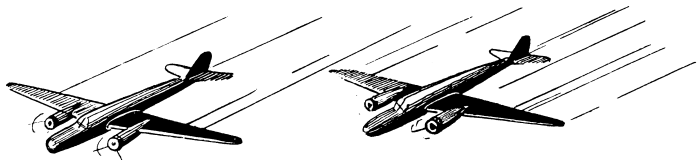
Ett nytt år närmar sig, även denna gång med oförändrade avgifter. 25 kr/år eller 500 kr för ständigt medlemskap. Inbetalningskort medföljer.

Kassören

M E D L E M S B L A D F Ö R

STOCKHOLMS LUFTVÄRNSFÖRENING

Nr 1

MAJ

1940

Stockholms Luftvärnsförening, som bildades år 1926, har till uppgift att till gagn för Stockholms luftförsvar utbilda personal i frivillig luftvärnstjänst.

Föreningen har städse och i synnerhet under de sista åren i icke ringa omfattning bidragit till huvudstadens luftförsvar och har i denna sin verksamhet rönt såväl militära som civila myndigheters och allmänhetens stöd och uppmuntran.

Genom detta medlemsblad vill Stockholms Luftvärnsförening verka för ett ökat intresse för luftförsvaret samtidigt som en förbindelselänk skapas mellan föreningen och dess medlemmar.

Stockholms Luftvärnsförening riktar också en vädjan till envar att på allt sätt stödja föreningen i dess arbete för vår huvudstads och därmed även för rikets luftförsvar.

